

ЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ,
ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

КАФЕДРА ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

у формі атестаційних екзаменів з використанням дистанційних технологій денної та заочної форм навчання
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми «Облік, аудит та оподаткування»

Київ – 2026

Методичні рекомендації щодо організації та проведення атестації здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти у формі атестаційних екзаменів з використанням дистанційних технологій денної та заочної форм навчання, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності, 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійної програми «Облік, аудит та оподаткування». / Укладачі: Н.В. Нечипорук, О.І. Пилипенко, Т.М. Франчук. Київ: НАСОА, 2026. 24 с.

Автори:
к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування Нечипорук Н.В.
д.е.н., професор, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування Пилипенко О.І.
к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування Франчук Т.М.

Рецензенти:
Кириленко О.М. - д.е.н., професор, декан фінансово-економічного факультету, Національної академії статистики, обліку та аудиту.
Василюк М.М. - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування, Карпатський національний університет ім. В. Стефаника

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування. Протокол від «28» серпня 2026 року, №1

Розглянуто та рекомендовано Вченою Радою обліково-статистичного факультету НАСОА. Протокол від «28» серпня 2026 року, № 1

ЗМІСТ

1. Загальні положення ……4
2. Порядок проведення атестаційного екзамену із застосуванням дистанційних технологій ……..5
3. Вимоги до складових атестаційного екзамену зі спеціальності……...6
4. Критерії оцінювання відповідей здобувачів вищої освіти ……...…6
5. Загальні відомості про освітні компоненти, які включені до атестаційного екзамену зі спеціальності……7
6. Тематичний зміст та освітні компоненти, які включені до атестаційного екзамену зі спеціальності ……11

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації складено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Положення про екзаменаційну комісію для атестації здобувачів вищої освіти у Національній академії статистики, обліку та аудиту», «Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту», Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, освітньо-професійної програми «Облік, аудит та оподаткування» та навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти.

Атестація здобувачів вищої освіти є заключним видом підсумкового контролю і проводиться екзаменаційною комісією відкрито і гласно після повного виконання програми навчання за відповідним освітнім рівнем.

Форма атестації встановлюються стандартом вищої освіти та освітньо-професійною програмою і фіксується у навчальному плані. Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівні вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» включає:

- атестаційний екзамен з економічної теорії;
- атестаційний екзамен зі спеціальності.

Терміни проведення атестації визначаються графіком освітнього процесу на навчальний рік. Атестацію проходить кожен здобувач вищої освіти після повного виконання ним навчального плану за відповідним рівнем.

Атестація здійснюється на підставі оцінювання якості засвоєння освітньо-професійної програми, рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей бакалавра обліку і оподаткування.

Принципами формування і реалізації методик, призначених для кількісного та якісного оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей осіб, які пройшли підготовку за освітньо-професійною програмою «Облік, аудит та оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» є:

- уніфікація;
- комплексність;
- взаємозамінність;
- взаємодоповненість;
- актуальність;
- інформативність;
- дієвість;
- індивідуальність;
- диференційованість;
- об’єктивність;
- відкритість;
- єдність вимог;
- предметність;

- інноваційність;
- варіативність.

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється екзаменаційною комісією, склад якої затверджується наказом ректора Національної академії статистики, обліку та аудиту. До складу екзаменаційної комісії входять:

1. Голова екзаменаційної комісії - голова запрошується з іншого закладу вищої освіти.
2. Проректор Національної академії статистики, обліку та аудиту.
3. Декан факультету здобувачі якого виконують атестаційний екзамен.
4. Завідувач профільної кафедри.
5. Викладач профільної кафедри, який виконує функції секретаря екзаменаційної комісії.

Результати атестаційного екзамену вносяться до відомості, яка підписується всіма членами екзаменаційної комісії. Перескладання атестаційного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється. Здобувач вищої освіти, який не склав або не з'явився на атестаційний екзамен, наказом ректора відраховується з Національної академії статистики, обліку та аудиту як такий, що не пройшов атестацію.

2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Атестаційні екзамени виконується в модульній системі управління навчанням Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment). Для чого створюються курси для кожного з атестаційних екзаменів куди прикріплюються здобувачі вищої освіти, які будуть проходити атестацію та члени екзаменаційної комісії.

Тривалість атестаційного екзамену: 2 астрономічні години (120 хвилин).

Атестаційний екзамен зі спеціальності проводиться в кілька етапів:

1) під'єднання здобувачів вищої освіти та членів екзаменаційної комісії до запланованої відео-конференції в системі ZOOM або MS TEAMS;

2) ознайомлення з наказом про створення екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»;

3) проводиться ідентифікацією здобувачів вищої освіти (ZOOM або MS Teams), тобто:

а) має бути включена камера (відеозв'язок);

б) має бути у наявності документ, що засвідчує особу здобувача вищої освіти, який пред'являється на камеру, коли оголошується його прізвище, ім'я, по-батькові;

4) вхід до системи дистанційного навчання (платформа Moodle);

5) вирішення тестів;

6) рішення задач;

7) після виконання всіх завдань жмемо кнопку «Завершити спробу».

3. ВИМОГИ ДО СКЛАДОВИХ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ.

Атестаційний екзамен зі спеціальності повинен забезпечувати оцінювання рівня сформованості програмних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Облік, аудит та оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» .

Атестаційний екзамен зі спеціальності передбачає виконання комплексу атестаційних завдань. Засобами оцінювання рівня сформованості програмних компетентностей та досягнення результатів навчання є: теоретичні (тестові) та практичні завдання (комплексні ситуаційні завдання).

Система базових тестових завдань сформована експертним оцінюванням кожного завдання і їх сукупності та охоплює всі освітні компоненти, які включено до атестаційного екзамену зі спеціальності. Тестові завдання є закритої форми із запропонованими відповідями, в яких вибирають правильні з множини вибору (чотири відповіді, тільки одна з яких є правильною). Запитальна частина тестового завдання формулюється у стверджувальній чи запитальній формі стисло, чітко, без подвійного тлумачення. Добірка тестових завдань кожного варіанту включає таку кількість, яка є достатньою для забезпечення відповідної точності вимірювання. Представництво кожної освітньої компоненти у кожному варіанті забезпечується пропорційно.

Кількість тестів атестаційного екзамену зі спеціальності становить 50 питань кожне з яких оцінюється в 1 бал та 2 практичні завдання кожне з яких оцінюється в 25 балів (максимальна кількість балів за 1 задачу). Максимальна кількість балів за правильне виконання всіх завдань - 100 балів.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка якості підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється членами екзаменаційної комісії на основі принципів об’єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу з урахуванням набутої системи типових універсальних і спеціальних професійних компетенцій. Підсумкова оцінка за атестаційний екзамен зі спеціальності складається з сумарної оцінки за кожне з його завдань.

Оцінювання результатів складання атестаційного екзамену зі спеціальності здійснюється у бальній системі в порядку, передбаченому прийнятою в Національній академії статистики, обліку та аудиту системою оцінювання знань. Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-х бальну та шкалу за системою ECTS здійснюється в такому порядку

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Екзамен		Оцінка	Пояснення
Відмінно	**90-100**	A	Здобувач вищої освіти демонструє відмінне виконання завдань або з незначною кількістю помилок.
Добре	**82-89**	B	Здобувач вищої освіти демонструє виконання завдань вище середніх стандартів, але з деякими помилками.
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному демонструє добре виконання завдань, але зі значними помилками..
Задовільно	**64-73**	D	Здобувач вищої освіти демонструє виконання завдань нище середніх стандартів зі значними недоліками.
	60-63	E	Здобувач вищої освіти демонструє виконання завдань, що відповідає мінімальним критеріям..
Незадовільно	**35-59**	FX	Здобувач вищої освіти не склав атестаційний екзамен зі спеціальності.
	1-34	F	

5. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ, ЯКІ ВКЛЮЧЕНІ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Атестаційний екзамен зі спеціальності включає п’ять освітніх компоненти освітньо-професійної програми «Облік, аудит та оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»: «Фінансовий облік І», «Фінансовий облік ІІ», «Аудит», «Управлінський облік», «Оподаткування підприємств».

5.1.Навчальна дисципліна «Фінансовий облік 1» є обов’язковою компонентою навчального плану.

Мета вивчення навчальної дисципліни є надання системи базових знань з теорії і практики ведення фінансового обліку активів на підприємстві.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- вивчення з добувачами вищої освіти сутності фінансового обліку та його побудови на підприємстві;
- вивчення методів і організації ведення на підприємствах фінансового обліку активів з використанням прогресивних форм і національних стандартів;
- набуття навичок щодо обліку грошових коштів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості на підприємстві;
- вивчення особливостей обліку основних засобів, капітальних інвестицій, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів на підприємстві;
- вивчення сутності обліку виробничих запасів та товарів на підприємстві;
- набуття навичок в частині обліку витрат виробництва та випуску готової продукції.

Здобувач вищої освіти повинен знати:

– нормативно-правові основи регулювання фінансового обліку;
– правила організації та методику ведення фінансового обліку на підприємствах;

– особливості ведення обліку необоротних та оборотних активів на підприємстві.

Здобувач вищої освіти повинен вміти:

– організовувати ведення фінансового обліку на підприємстві, застосовуючи різні форми облікового процесу;

– формувати та працювати з первинною документацією, регістрами бухгалтерського обліку, пов’язаними з обліком основних засобів, інших необоротних матеріальних активів і нематеріальних активів на підприємстві;

– відображати в обліку операції щодо надходження та вибуття запасів підприємства;

– вести облік поточної і довгострокової дебіторської заборгованості, грошових коштів на підприємстві;

– відображати в бухгалтерському обліку операції, пов'язані з формуванням собівартості готової продукції та обліком витрат виробництва;

– використовувати дані фінансового обліку з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

5.2.Навчальна дисципліна «Фінансовий облік ІІ» є обов’язковою компонентою навчального плану.

Мета вивчення навчальної дисципліни є формування сучасної системи знань з теорії та практики ведення фінансового обліку на підприємствах.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- засвоїти методику обліку власного капіталу, зобов’язань, доходів, витрат, фінансових результатів діяльності підприємства;
- дослідити техніку документального оформлення операцій у первинних облікових документах;
- засвоїти порядок складання фінансової звітності;
- набути професійних навичок практичної роботи із зазначеної дисципліни.

Здобувач вищої освіти повинен знати:

- нормативно-правову базу, що регулює порядок обліку власного капіталу, зобов'язань, забезпечень, доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства;
- на яких рахунках бухгалтерського обліку ведеться облік власного капіталу, зобов'язань, забезпечень, доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства;
- документальне оформлення власного капіталу, зобов'язань, забезпечень, доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства;
- в яких формах фінансової звітності розкривається інформація про власний капітал, зобов'язання, забезпечення, доходи, витрати та фінансовий результат діяльності підприємства;

Здобувач вищої освіти повинен вміти:

- складати кореспонденцію рахунків обліку операцій власного капіталу, зобов'язань, забезпечень, доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства;

- правильно заповнювати первинні документи, що пов’язані з власним капіталом, зобов'язаннями, забезпеченнями, доходами, витратами та фінансовими результатами діяльності підприємства;
- відображати інформацію про власний капітал, зобов'язання, забезпечення, доходи, витрати та фінансовий результат діяльності підприємства у формах фінансової звітності.

5.3.Навчальна дисципліна «Аудит» є обов’язковою компонентою навчального плану.

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в формуванні системи базових знань та практичних навичок з основ аудиту, методики організації та проведення аудиту фінансової звітності суб'єктів підприємницької діяльності; розробки відповідних робочих документів та надання обґрунтованих висновків за результатами аудиту; розробки і прийняття управлінських рішень на основі отриманої під час аудиту інформації про діяльність господарюючого суб’єкта.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:
- надання необхідних теоретичних знань щодо змісту, функцій, управління, організаційних засад незалежного аудиторського контролю і практичних навиків застосування методики аудиторської роботи до різних суб’єктів господарювання стосовно окремих видів аудиту та аудиторських послуг;
- ознайомлення із світовим досвідом організації, здійснення та контролю якості аудиторської діяльності.

Здобувач повинен знати:
− сутність, функції, види незалежного фінансового аудиту, порядку надання аудиторських послуг;
− понятійний інструментарій аудиторської діяльності відповідно норм діючого законодавства, Кодексу етики та міжнародних стандартів аудиту;
− теоретичні засади щодо методики, вибору аудиторських процедур за всіма етапами контрольно-аудиторського процесу та вміння їх застосовувати у практичній діяльності.

Здобувач повинен вміти:
– обґрунтовувати та формулювати відповідні аудиторські висновки на підставі вивчення господарсько-фінансової діяльності суб’єктів підприємницької діяльності відповідно до мети і видів аудиторських завдань;
− застосовувати навички правильного використання в роботі форм та методів контролю якості аудиторської діяльності щодо дотримання вимог професії і довіри до неї суспільства.

5.4. Навчальна дисципліна «Управлінський облік» є обов’язковою компонентою навчального плану.

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає вформуванніу майбутніх спеціалістів теоретичних знань і практичних навиків з організації та методики управлінського обліку, його удосконалення з урахуванням прогресивного зарубіжного досвіду, використання облікової інформації для прийняття ефективних управлінських рішень.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:
- формування знань про зміст управлінського обліку, його принципах і призначенні;
- засвоєння теоретичних основ визначення витрат і результатів виробничої діяльності підприємств;
- формування знань обліку витрат виробництва і збуту за видами, місцями формування і об'єктами калькулювання;
- вивчення порядку реєстрації, обробки, аналізу, передачі облікової інформацію у тому вигляді, що відповідає вимогам управлінського персоналу;
- вивчення сучасних систем виробничого обліку, стандарт-костингу, директ-костингу, костингу і особливостей їх застосування на підприємствах різних галузей економіки;
- використання інформації управлінського обліку для прийняття управлінських рішень і оцінки їх ефективності.

Здобувач вищої освіти повинен знати:
– сутність, особливості і критерії бухгалтерського управлінського обліку, загальні принципи його побудови;
– методи і способи організації обліку стану і використання ресурсів підприємства з метою управління господарськими процесами і результатами діяльності;
– систему збору, обробки і підготовки інформації по підприємству і його внутрішніх підрозділах;
– проблеми, які вирішують бухгалтери-аналітики в процесі формування інформації, корисної для прийняття управлінських рішень.

Здобувач вищої освіти повинен вміти:
– використовувати систему знань про принципи бухгалтерського управлінського обліку для систематизації даних про виробничі витрати, оцінку собівартості готової продукції і визначення прибутку;
– вирішувати на прикладі конкретних ситуацій проблеми оцінки ефективності виробництва і збуту нових виробів, робіт, послуг, виміру обсягу і асортименту продукції, капітальних вкладень, управління витратами.

5.5.Навчальна дисципліна «Оподаткування підприємств» є обов'язковою компонентою навчального плану.

Мета вивчення навчальної дисципліни є опанування здобувачами вищої освіти теоретичних та практичних засад ведення обліку розрахунків за податками на підприємствах, ознайомлення з порядком обчислення та сплати податків, засвоєння методики складання і порядку подання податкової звітності

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

− розуміння концептуальних засад загальної та спрощеної системи оподаткування суб'єктів господарювання;

− вивчення основних законодавчих та нормативних актів, які регламентують питання обліку і звітності в оподаткуванні;

− набуття вмінь нарахування та сплати податків (обов'язкових платежів) та зборів при різних системах оподаткування суб'єктами господарювання;

– навчитись робити обґрунтовані об’єктивні висновки і пропозиції за 2 результатами проведених досліджень.

Здобувач вищої освіти повинен знати:

- предмет, зміст, завдання і види оподаткування підприємства;
- суть податкового обліку, його місце в системі економічної інформації та взаємозв’язок з управлінським, фінансовим обліком: практичне призначення методологічних елементів податкового обліку та основних облікових категорій; економічний зміст об’єкту обліку;
- види податків та зборів установлені податковим законодавством;
- права та обов’язки, покладені на платника податків щодо ведення обліку з метою оподаткування;
- закони, які впливають на побудову, ведення та організацію податкового обліку (документування господарських фактів щодо нарахування та сплати податків та обов’язкових платежів, формування бази оподаткування, порядок складання та строки подання податкової звітності);
-методику ведення податкового обліку будь-якого факту, явища, процесу, які відображають операції з фінансово-господарської діяльності підприємства;
- порядок визначення суми податків, що підлягає сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету;
- порядок реєстрації податкової накладної та розрахунку коригувань кількісних і вартісних показників до податкової накладної в єдиному реєстрі податкових накладних;
– формування запиту та отримання витягу з єдиного реєстру податкових накладних,
- регулювання штрафних санкцій щодо порушення податкового законодавства України
– порядок обчислення штафних санкцій за порушення податкового законодавства,
- ведення та порядок складання податкової звітності; техніку ведення обліку при будь-якій системі (ручна, автоматизована) і формі (періодична, річна).

Здобувач вищої освіти повинен вміти:

– організовувати та вести податковий облік на підприємстві;
-оформляти первинні документи та реєстри аналітичного і синтетичного обліку по відображенню операцій з податкового обліку: організовувати облік доходів та витрат;
-здійснювати розрахунок амортизаційних відрахувань;
- розраховувати податкову соціальну пільги та податкову знижку
-здійснювати розрахунки ПДВ, акцизного податку, податку на прибуток, є диного податку, ПДФО, місцевих податків і зборів, складати податкову звітність та вчасно подавати до податкового органу.

6. ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ТА ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ, ЯКІ ВКЛЮЧЕНІ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

6.1. Фінансовий облік І

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку.

Мета, сутність та основні завдання фінансового обліку. Організація фінансового обліку в Україні. Концептуальні основи фінансового обліку. Облікова політика та її роль в організації обліку на підприємстві.

Тема 2. Облік основних засобів.

Критерії визнання, класифікація та оцінка основних засобів. Документування господарських операцій з обліку основних засобів. Синтетичний та аналітичний облік надходження, витрат на утримання та нарахування амортизації основних засобів, переоцінки основних засобів, їх вибуття.

Тема 3. Облік інших необоротних матеріальних активів, капітальних інвестицій та інвестиційної нерухомості.

Облік інших необоротних матеріальних активів. Поняття, визнання та оцінка капітальних інвестицій та інвестиційної нерухомості. Відображення в звітності інформації про інші необоротні матеріальні активи, капітальні інвестиції та інвестиційну нерухомість.

Тема 4. Облік нематеріальних активів.

Визначення та класифікація нематеріальних активів, їх оцінка. Документування операцій з обліку нематеріальних активів. Синтетичний та аналітичний облік надходження, амортизації, переоцінки та вибуття нематеріальних активів.

Тема 5. Облік грошових коштів.

Економічна сутність грошових коштів. Облік готівкових операцій та операцій з іншими грошовими коштами. Облік коштів у дорозі. Облік операцій на поточних рахунках у банках та інструменти безготівкових розрахунків. Облік руху грошових коштів на валютних рахунках.

Тема 6. Облік фінансових інвестицій.

Поняття, визнання та оцінка фінансових інвестицій. Синтетичний та аналітичний облік довгострокових і поточних фінансових інвестицій. Аналітичний облік цінних паперів.

Тема 7. Облік дебіторської заборгованості.

Економічний зміст розрахункових операцій. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість" Облік розрахунків з покупцями і замовниками. Облік розрахунків з підзвітними особами.

Тема 8. Облік виробничих запасів.

Визнання, класифікація і оцінка запасів. Методи оцінки вибуття запасів. Облік наявності та оприбуткування виробничих запасів. Облік вибуття виробничих запасів.

Тема 9. Облік витрат виробництва та випуску готової продукції.

Сутність та класифікація виробничих витрат. Облік виробничих витрат. Методи обліку витрат виробництва та калькулювання собівартості готової продукції. Облік наявності та руху готової продукції.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні:Закон України № 996-14 від 16.07.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text
2. Податковий кодекс України: Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text
3. Зоріна О.А., Петраковська О.В., Юрченко О.А. Облікова політика – елемент системи організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Формування ринкових відносин в Україні. 2021. Вип. 10. (245). С. 91-99. URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2022/01/10-2021.pdf
4. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг затверджена постановою Правління НБУ **27.05.2022 № 106** URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0106500-22#Text:
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із змінами та доповненнями). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893- 99#Text
6. Порядок подання фінансової звітності : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 № 419 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text
7. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із змінами та доповненнями). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893- 99#Text
8. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 11.04.2013 № 476 URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0476201-13#Text
9. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text
10. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000р. № 356. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text

11. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку Наказ Міністерства фінансів України URL: https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1
12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України № 73від 07.02.2013 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text
13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 628 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text
14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text
15. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text
16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 № 242 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text
17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. Дата оновлення: 03.11.2021. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text
18. Національне положення(стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість». Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 237. Дата оновлення: 03.11.2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text
19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції». Наказ Міністерства фінансів України від 26.04.2000 № 91. Дата оновлення: 03.11.2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00#Text (дата звернення: 30.08.2022)
20. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда». Наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2000 № 181. Дата оновлення: 07.02.2023. URL:https://zakon.rada.gov .ua/laws/show/z0487-00#Text
21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Наказ Міністерства фінансів України від31.12.1999 № 318. Дата оновлення: 03.11.2021. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text
22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи утримувані для продажу та припинена діяльність». Наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2003 № 617. Дата оновлення: 03.11.2022. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054- 03#Text.
23. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість». Наказ Міністерства фінансів України від 02.07.2007 № 779. Дата оновлення: 10.08.2021. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07#Text.
24. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік : навч. посіб. / Н. І. Гордієнко ; Харків. нац. ун-т міськ. госпва ім. О М. Бекетова. – 3-тє вид., перероб. і допов.– Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 288 с

25. Краєвський В. М., Фінансовий облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. – 616 с.
26. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий облік І» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 071 «Облік і опродаткування» за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування»/ Укл. Оксана БУДЬКО. Кам'янське: ДДТУ, 2025. 113 с.
27. Крупка, Я. Д Фінансовий облік [Електронний ресурс] : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук [та ін.]. - 3-тє вид., доповн. та переробл. - Тернопіль : ЗУНУ, 2023. - 488 с.
28. Мельник С.І. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник / укладачі : С. І. Мельник, І. М. Горбан, Н. С. Марушко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.
29. Міжнародні стандарти фінансової звітності иданий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text
30. Нечипорук Н.В. Аналіз власного капіталу з метою його вдосконалення у господарській діяльності підприємства//Вісник Університету «Україна»№2(29),2021с.127-138 DOI:10.36994/2707-4110-2021-2-29-10
31. Нечипорук Н. Формування структури інтелектуального капіталу підприємства. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту.2021. № 1-2. с.77-85
32. Нечипорук Н. В., Атамас О. П., Губарик О. М. Цифрові активи у ланцюгах постачання: стандарти обліку МСФЗ для трансграничних операцій та аудиторські ризики // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". – 2025. – № 7. https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-7-11258
33. Нечипорук Н.В., Фесун І.Ю, Абрамова О.С, Аванесова Н.Е. Сучасний підхід до організації обліку запасів на підприємстві. АГРОСВІТ № 24, 2023 с.10-16
34. Фатенок-Ткачук А. О. Фінансовий облік 1 : конспект лекцій для здобувачів напрямку підготовки 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньої програми «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання. Луцьк : Вежа-друк, 2024, 156 с.
35. Фінансовий облік [Електронний ресурс] : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук [та ін.]. - 3-тє вид., доповн. та переробл. - Тернопіль : ЗУНУ, 2023. - 488 с.
36. Шульга С. В., Нечипорук Н. В., Плаксієнко В. Я., Григорова З. В. Інноваційні підходи до обліку зовнішньоекономічних операцій в умовах цифровізації // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". – 2024. – № 11. https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-11-10510
37. Юрченко, О. А., Приймак, Н. В., & Нечипорук, Н. В. Облік паливно-мастильних матеріалів на підприємстві в умовах цифрової трансформації економіки. Актуальні питання економічних наук, (16). https://doi.org/10.5281/zenodo.17400371

38. Юрченко О.А. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий облік 1» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійної програми «Облік, аудит та оподаткування», денної та заочної форми навчання, Київ: НАСОА, 2022. 265 с. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/6763/1/Фінансовий%20облік %201% 20ОКЛ.pdf
39. Atamas, O., Nechyporuk, N., & Drobyazko, S. (2026). Accounting methodology for stablecoin transactions in international trade: recognition and valuation issues. Smart Economy, Entrepreneurship and Security, 4(1), 7–16.

6.2. Фінансовий облік ІІ

Тема 1. Облік власного капіталу

Економічний зміст та класифікація власного капіталу. Документальне забезпечення господарських операцій з власним капіталом. Аналітичний облік господарських операцій з власним капіталом.

Тема 2. Облік довгострокових зобов’язань

Облік довгострокових позик. Облік довгострокових векселів виданих. Облік довгострокових зобов'язань по облігаціях. Облік довгострокових зобов'язань з оренди. Облік відстрочених податкових зобов'язань. Облік інших довгострокових зобов'язань.

Тема 3. Облік поточних зобов’язань

Основні положення розрахунків з постачальниками та підрядниками. Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками. Облік короткострокових кредитів. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік операцій з короткостроковими векселями виданими.

Тема 4. Облік розрахунків за виплатами працівникам

Сутність, види та форми заробітної плати. Заробітна плата та її регулювання, поняття види та форми заробітної плати. Порядок нарахування погодинної і відрядної оплати праці. Види утримань із заробітної плати. Документування операцій за розрахунками за виплатами працівникам. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за виплатами працівникам.

Тема 5. Облік розрахунків за податками, зборами та іншими обов’язковими платежами

Облік розрахунків за податками. Облік розрахунків заобов’язковими платежами. Документальне відображення розрахунків за податками, зборами та іншими обов’язковими платежами. Аналітичний облік розрахунків за податками, зборами та іншими обов’язковими платежами.

Тема 6. Облік доходів підприємства

Сутність та класифікація доходів підприємства. Аналітичний облік доходів підприємства. Відображення доходів в фінансовій звітності.

Тема 7. Облік витрат діяльності

Визнання і класифікація витрат. Аналітичний облік витрат підприємства. Відображення витрат в фінансовій звітності.

Тема 8. Облік фінансових результатів діяльності підприємства

Сутність фінансових результатів та нормативне регулювання їх обліку. Фінансові результати від різних видів діяльності підприємства. Аналітичний облік фінансових результатів діяльності підприємства. Відображення фінансових результатів діяльності підприємства у звітності.

Тема 9. Методика складання фінансової звітності підприємства

Призначення, склад та форми фінансової звітності. Методика складання фінансової звітності підприємства.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гордієнко Н.І. Фінансовий облік : навч. посіб.: Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О М. Бекетова. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 288 с.
2. Мельник С. І., Горбан І. М., Марушко Н. С. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.
3. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів від 28.03.2013 № 433. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/card/v0433201-13
4. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів від 11.04.2013 № 476. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0476201-13#Text
5. Овсюк Н.В., Афанас'єва І.І., Звірюк О.Р. Облік і оподаткування операцій з основними засобами в умовах МСФЗ та національного податкового законодавства. *Економічний простір*. 2022. № 180. С. 202-207. http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1137/1096
6. Овсюк Н.В., Бурдейна Ю.І., Годунова Г.О. Власний капітал як джерело довгострокових фінансових інвестицій в контексті НП(С)БО та МСФЗ. *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 11. С. 108-111. DOI: https://doi.org/10.37634/efp.2023.11.22
7. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17
8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16 липня 1999 р., зі змінами та доповненнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text 1
9. Рязанова Н. О. Бухгалтерський облік : навчально-методичний посібник.

Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с.
10. Усатенко О.В. Бухгалтерський облік та звітність організацій : навч. посіб. : М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2022. 74 с.
11. Шара Є.Ю. Фнансовий облік: навч.посіб. Київ: АЛЕРТА, 2026. 564с.
12. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник / укладачі : С. І. Мельник, І. М. Горбан, Н. С. Марушко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.
13. Фінансовий облік : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук та ін. 4-те вид., доповн. та переробл. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 490 с.
14. Шевченко Л.Я., Шендригоренко М.Т. Фінансовий облік активів і пасивів: навч. посібник. 2-ге вид., допов. та оновл. Київ: МДУ, 2024. 226 с.

6.3. «Аудит»

Тема 1. Аудиторська діяльність в Україні

Що таке аудит і чому він важливий. Предмет, мета і завдання курсу. Методика викладання та очікувані результати.

Тема 2.Аудит в системі фінансового контролю

Аудит в системі фінансового контролю. Види контролю та аудиту.

Тема 3. Організація аудиторської діяльності

Моделі регулювання аудитом в світі. Повноваження регулятора аудиторської діяльності в Україні. Суб'єкти, користувачі аудиторських послуг та очікування зацікавлених сторін.

Тема 4. Професійна етика аудиторів

Що таке етика і чому вона є базовою нормою в аудиті. Кодекс етики. Етичні принципи. Застосування концептуальної основи.

Тема 5 Управління якістю аудиту та відповідальність

Управління якістю в аудиті: сутність та мета. Нормативне забезпечення управління якістю в аудиті. Елементи системи контролю якістю. Внутрішній контроль якості в аудиторських фірмах. Зовнішній контроль якості. Відповідальність аудитора.

Тема 7. Оцінка систем внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту

Вивчення та оцінювання аудитором системи внутрішнього контролю.

Тема 8. Аудиторський ризик та суттєвість

Поняття суттєвості в аудиті та методика її оцінювання. Планування суттєвості в аудиті. Сутність та складові аудиторського ризику, методика його визначення. Види викривлень в обліку та звітності.

Тема 9. Планування аудиту фінансової звітності

Оцінка якісних характеристик фінансової звітності та її користувачів. Нормативні документи щодо формування фінансової звітності. Завдання та загальні процедури аудиту фінансової звітності. Методи перевірки фінансової звітності. Експрес-аудит фінансової звітності. Особливості аудиту різних форм звітності

Тема 11. Аудиторські докази

Аудиторські докази, їхні види та вимоги до них. Прийоми та процедури отримання аудиторських доказів, їхні види. Аудиторська документація, її функції та класифікація. Порядок використання та збереження аудиторської документації.

Тема 10. Аудиторські процедури та вибірка в аудит

Аудиторська вибірка.

Тема 12. Оцінка шахрайства, оцінка безперервності та професійні реакції аудитора

Шахрайство та помилка.

Тема 13. Формування аудиторської думки у звіті аудитора, комунікація щодо результатів і подальші дії

Заключний етап перевірки, його суть і зміст. Аудиторська думка та аудиторський звіт. Аудиторський звіт при виконанні спеціального завдання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII (із змінами)
2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2021 року, частина I, Частина II https://mof.gov.ua/uk/international_quality_control_standards_quality_management_audit_review_other_assurance_and_related_services-779
3. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності), видання 2021 р. https://www.mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu
4. Костирко Р.О., Костирко Л.А., Лубенченко О.Е Міжнародні стандарти контролю якості і аудиту: навчальний посібник /Р.О.Костироко, Л.А.Костирко, О. Е. Лубенченко; 2-ге вид., перероб. і доп.-Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім.В.Даля, 2025. 302 с.
5. Редько О.Ю. , Редько К.О., Відповідальність аудитора: практичний міні-посібник , 2-ге вид. Київ: НЦОА, 2023. 12 с.
6. Редько О.Ю. , Редько К.О. , Лубенченко О.Е. Методи і процедури в практиці аудиту: практичний міні-посібник , Київ: НЦОА, 2023. 35 с.
7. Дрозд І.К. Назарова Г.Б. Регуляторні аспекти реєстрації податкових накладних з податку на додану вартість: проблеми, ризики, перспективи. *Проблеми теорії*

та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу, 2025, (2(61), 3–15. DOI: https://doi.org/10.26642/pbo-2025-2(61)-3-15
8. Стойка Н., Стойка М., Новіченко Л. Методи та процедури збору аудиторських доказів: сутність та особливості застосування. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2025. № 346(5). С. 560-565. https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-346-5-79
9. Лубенченко О.Е., Шульга С.В., Костирко Р. О. Облік і аудит: навч. посібник. Дніпро: Вид – во Середняк Т.К.. 2024. 280 с.
10. Редько О.Ю. , Редько К.О. , Лубенченко О.Е. Методи і процедури в практиці аудиту: практичний міні-посібник , Київ: НЦОА, 2023. 35 с.

6.4.«Управлінський облік»

Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку, його взаємозв'язок з фінансовим обліком

Управлінський облік в системі управління: сутність та завдання. Предмет, об'єкти та методи управлінського обліку. Принципи та функції управлінського обліку.Порівняння фінансового та управлінського обліку.

Тема 2. Витрати підприємства: класифікація та поведінка

Поняття та необхідність обліку витрат. Класифікація витрат в управлінському обліку. Методи вивчення поведінки витрат.

Тема 3. Організація обліку і контролю за центрами відповідальності

Поняття та роль центрів відповідальності. Класифікація центрів відповідальності. Оцінка діяльності центрів інвестицій, доходу, витрат, прибутку.

Тема 4. Бюджетування та контроль: сутність, порядок організації та здійснення

Сутність бюджетування та його організація. Порядок складання та взаємоузгодження бюджетів. Прогнозний баланс.

Тема 5. Основи калькулювання та методи обліку витрат і калькулювання

Поняття та види собівартості. Поняття калькулювання собівартості продукції та калькуляційної одиниці. Методи обліку і розподілу непрямих витрат.

Тема 6. Системи обліку і калькулювання за повними, за змінними та за нормативними витратами

Система обліку і калькулювання за повними витратами. Система обліку і калькулювання за змінними витратами. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами.

Тема 7. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Мета і методи аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток» (cvp-аналіз). Маржинальний дохід. Аналіз чутливості прибутку.

Тема 8. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень

Релевантний підхід до управління на основі аналізу діяльності. Аналіз типових варіантів альтернативних рішень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Податковий кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text
2. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”, затверджений Верховною Радою України. 16. 07. 99 р. № 996-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджений наказом МФУ від 29.11.1999 № 290. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджений наказом МФУ від 31.12.1999 р. № 318. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text
5. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. К. «Центр навчальної літератури», 2023
6. Задорожний З.-М. В., Муравський В. В., Семанюк В. З., Омецінська І. Я. Управлінський облік: навч. посіб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2023
7. Зоріна О. А. Впровадження системи управлінського обліку на підприємстві: організаційний аспект. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2022. №9. URL: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-9-8260
8. Зоріна О. А. Системи калькулювання собівартості «директ-костинг» та «абзорпшен-костинг»: порівняльна характеристика. *Формування ринкових відносин в Україні.* 2022. № 9 (256). С. 16-20 URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2022/12/9-2022.pdf
9. Зоріна О. А. Маржинальний аналіз як важливий інструмент прийняття управлінських рішень. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. № 11 (258). С. 11-16 URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2023/02/11_2022.pdf
10. Зоріна О. А. Взаємозв’язок управлінського обліку та управлінського контролю: особливості та етапи впровадження на підприємстві. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць. Спеціальний випуск.* 2024. DOI: 10.31767/nasoa.2024. si02
11. Зоріна О. А., Зорін А.В.. Імплементація процедур управлінського обліку в процедури системи управлінського контролю: координація інструментарію. *Статистика України,* 109(2), 110–117. DOI: https://doi.org/10.31767/su.2(109)2025.02.11
12. Зоріна О. А., Зорін А.В.. Стратегічний управлінський облік та його роль в управлінському контролі: теоретичний аспект. *Науковий вісник Національної*

академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць. № 1-2, 2026. DOI: 10.31767/nasoa.2026. XX

13. Шевців Л.Ю. Стратегічний управлінський облік і аналіз: навч. посіб. Львів: ГАЛИЧ-ПРЕС. 2025 – 504 с. ISBN 978-617-8483-29-6

6.5.«Оподаткування підприємств»

Тема 1. Система оподаткування та основні засади обліку і звітності в оподаткуванні.

Охоплює ключові поняття побудови податкової системи України згідно з Податковим кодексом України (ПКУ). Сутність, основні функції та елементи податків Класифікація податків .Системи оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності та їх порівняльна характеристика Облік і звітність в оподаткуванні в системі бухгалтерського обліку. Загальний порядок сплати податків (зборів, обов'язкових платежів) та подання звітності за ними Зміст обліку при адмініструванні податків та зборів підприємств України.

Тема 2. Облік розрахунків і звітність за податком на додану вартість.

Положення Податкового кодексу України, що регулюють нарахування та сплату податку на додану вартість (ПДВ). Об'єкти оподаткування, ставки та база оподаткування ПДВ. Система пільг з ПДВ та порядок їх застосування. Порядок оподаткування окремих і міграцій ПДВ на підприємствах та їх податковий облік.

Податкові зобов'язання, їх зміст та порядок виникнення. Облік податкових зобов'язань. Зміст податкової накладної та порядок її заповнення. Порядок заповнення Реєстру отриманих та виданих податкових накладних.

Тема 3. Облік розрахунків і звітність за податком на прибуток.

Положення Податкового кодексу України для визначення і обчислення податку на прибуток та їх зміст. Система пільг щодо сплати податку на прибуток. Об'єкти та суб'єкти оподаткування, ставки податку та особливості оподаткування окремих видів доходів. Процес виконання податкового обов'язку з податку на прибуток підприємств.

Декларація про прибуток, її зміст та особливості складання. Зміст додатків до Декларації, порядок їх оформлення. Взаємозв'язок додатків Декларації про прибуток з її основною частиною.

Тема 4. Облік розрахунків і звітність за акцизними податком.

Сутність акцизного податку, платники податку, об'єкти та база оподаткування, порядок його нарахування та відображення в обліку. Ставки акцизного податку. Порядок надання пільг з акцизного податку. Методика складання та строки подання звітності по акцизному податку.

Тема 5. Облік розрахунків і звітність за податком на доходи фізичних осіб.

Платники, об’єкти оподаткування та ставки податку на доходи фізичних осіб. Порядок сплати податку на доходи фізичних осіб до бюджету. Особливості застосування податкової соціальної пільги. Податкова знижка з податку на доходи фізичних осіб . Оподаткування податком на доходи фізичних осіб операцій з продажу нерухомого та рухомого майна. Оподаткування податком на доходи фізичних осіб інвестиційного прибутку, спадщини та подарунків. Оподаткування податком на доходи фізичних осіб дивідендів для фізичних осіб – резидентів, роялті, процентів, виграшів і призів. Оподаткування податком на доходи фізичних осіб допомоги фізичним особам. Особливості оподаткування податком на доходи фізичних осіб доходів від підприємницької діяльності. Відповідальність за порушення у сфері нарахування і сплати податку на доходи фізичних осіб

Тема 6. Облік розрахунків і звітність за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

Сутність та структура загальнообов’язкового державного соціального страхування в Україні . Платники, розміри та порядок обчислення єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування . Порядок сплати єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування .Порядок складання і подання звітності за єдиним внеском на загальнообов’язкове державне соціальне страхування. Розрахунки з Фондом соціального страхування та їх документальне оформлення. Порядок складання і подання звітності до Фонду соціального соціального страхування

Тема 7. Облік розрахунків і звітність за іншими загальнодержавними податками і зборами.

Порядок обчислення, обліку і звітності з акцизного податку. Платники, об’єкт оподаткування та порядок сплати мита.Платники, порядок справляння та сплати державного мита. Платники, порядок обчислення, обліку і звітності з екологічного податку. Сутність, склад, порядок подання декларації і строки сплати рентної плати, порядок обчислення, обліку і звітності з рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин. Платники, порядок обчислення, обліку і звітності з рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Платники, порядок обчислення, обліку і звітності з рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Платники, порядок обчислення, обліку і звітності з рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України. Платники, порядок обчислення, обліку і звітності з рентної плати за спеціальне використання водию Платники, порядок обчислення, обліку і звітності з рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів. Платники, порядок обчислення, обліку і звітності з рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами,

транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України.

Тема 8. Облік розрахунків і звітність за місцевими податками і зборами.

Сутність місцевих податків, платники, ставки, база оподаткування методи нарахування та відображення в обліку. Облік місцевих податків: податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, єдиного податку.

Сутність місцевих зборів, платники, ставки, база оподаткуванні! . методи нарахування та відображення в обліку.

Сутність місцевих зборів, платники, ставки, база оподаткуванні і. методи нарахування та відображення в обліку.

Облік місцевих зборів: збору за проведення деяких видів підприємницької діяльності, збору за місця для паркування транспортного засобу, туристичного збору. Порядок та строки подання звітності по місцевих податках і зборах

Тема 9. Облік розрахунків і звітність в оподаткуванні суб'єктів господарювання на інших системах оподаткування.

Спрощена система оподаткування, обліку і звітності за єдиним податком. Загальна система оподаткування, обліку і звітності фізичних осіб – підприємців. Оподаткування, облік і звітність фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність.

Тема 10. Адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів).

Види відповідальності платника податку за порушення податкового законодавства. Порядок узгодження сум податкових зобов'язань та оскарження рішень контролюючих органів. Податковий борг і порядок його погашення . Пеня, її сутність і порядок обчислення. Штрафні санкції за порушення податкового законодавства та порядок їх обчислення

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/ed20150920#Text
2. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік : навч. посіб. / Н. І. Гордієнко ; Харків. нац. ун-т міськ. госпва ім. О М. Бекетова. – 3-тє вид., перероб. і допов.– Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 288 с
3. нструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із змінами та доповненнями). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893- 99#Text
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291

(із змінами та доповненнями). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893- 99#Text

5. Матвійчук Н. М. М 33 Податкова система: конспект лекцій (електронне видання). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 130 с.

6. Митний кодекс України: Закон України № 4495-VI від 13.03.2013 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text

7. Мельник С.І. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник / укладачі : С. І. Мельник, І. М. Горбан, Н. С. Марушко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.

8. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 11.04.2013 № 476 URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0476201-13#Text

9. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000р. № 356. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text

10. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text

11. Міжнародні стандарти фінансової звітності виданий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text

12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України № 73від 07.02.2013 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text

13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції». Наказ Міністерства фінансів України від 26.04.2000 № 91. Дата оновлення: 03.11.2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00#Text (дата звернення: 30.08.2022)

14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда». Наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2000 № 181. Дата оновлення: 07.02.2023. URL:https://zakon.rada.gov .ua/laws/show/z0487-00#Text

15. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Наказ Міністерства фінансів України від31.12.1999 № 318. Дата оновлення: 03.11.2021. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text

16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 628 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text

17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text

18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи утримувані для продажу та припинена діяльність». Наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2003 № 617. Дата оновлення: 03.11.2022. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03#Text.

19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість». Наказ Міністерства фінансів України від 02.07.2007 № 779. Дата оновлення: 10.08.2021. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07#Text.

20. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text

21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 № 242 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text

22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. Дата оновлення: 03.11.2021. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text

23. Національне положення(стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість». Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 237. Дата оновлення: 03.11.2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text

24. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку Наказ Міністерства фінансів України URL: https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1

25. Павлова Г.Є., Шульга С.В., Нечипорук Н.В. Оптимізація податкового обліку в умовах цифрової економіки: методологія та інструменти діджиталізації. Агросвіт №6(2026) DOI: https://doi.org/10.32702/2306-6792.2026.6.54

26. Податковий кодекс України: Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text

27. Порядок подання фінансової звітності : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 № 419 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text

28. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-14 від 16.07.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text

29. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в

національній валюті користувачів платіжних послуг затверджена постановою Правління НБУ 27.05.2022 № 106 URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0106500-22#Text:

30. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України № 400/97-ВР від 26.06.97р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400/97- %D0%B2%D1%80#Tex

31. Про затвердження форми Книги обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподатковуваного доходу та Порядку ведення обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподатковуваного доходу Наказ ДПА України від 24.12.10 № 1022 від 30 грудня 2010 р. URL: https://tax.gov.ua/fizichnim-osobam/podannya-deklaratsii/forma-knigi-obliku-dohodiv-/53875.html

32. Фінансовий облік [Електронний ресурс] : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук [та ін.]. - 3-тє вид., доповн. та переробл. - Тернопіль : ЗУНУ, 2023. - 488 с.

33. Шульга, С., & Нечипорук, Н. (2025). Методологічні засади організації податкового обліку на підприємствах: сучасні виклики та шляхи оптимізації. *економіка та суспільство*, (81). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-70

34. Юрченко, О. А., Нечипорук, Н. В., & Приймак, Н. В. (2026). Організаційно-методичні аспекти обліку розрахунків із податку на додану вартість у частині реєстрації податкових накладних і розрахунків коригування. Актуальні питання економічних наук, (19). https://doi.org/10.5281/zenodo.18382073

35. Юрченко, О., Приймак, Н., & Нечипорук, Н. (2026). Організація обліку та оподаткування операцій із фінансовими інструментами страхування цінових ризиків на міжнародних ринках. Сталий розвиток економіки, (1 (58), 741-749. https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-58-99

36. Atamas Oleksandr, Nechyporuk Nataliia, Drobyazko Svetlana Accounting methodology for stablecoin transactions in international trade: recognition and valuation issues march 2026 doi:10.60022/sis.4. (01).2